Heydər Əliyev və Azərbaycan teleradiosunun inkişafı

Azərbaycan Televiziya və Radiosunun yaranmasının ildönümü sayılan 6 noyabr ərəfəsində efir jurnalistikasının keçib gəldiyi yol, uğurları və qarşıda duran hədəfləri iri planda diqqəti cəlb edir, yeni yanaşmalarla aktuallaşır.

Ötən onilliklər ərzində maddi-texniki baza qənaətbəxş olmasa da, milli televiziya və radiomuzu yaradan insanlar fədakar əməkləri və yaradıcılıq axtarışları ilə onlayn mediamızın bu sahəsi inkişaf etdirib bugünkü yüksək səviyyəyə çatdırmışlar. Məhz o insanların yüksək peşəkarlığı, xalqa bağlılığı sayəsində minlərlə televiziya və radio mütəxəssisləri – jurnalistlər, rejissorlar, operatorlar, montajçılar yetişdirmiş, zəngin audio-video materialları fondu yaranmışdır. Azərbaycan Televiziyası efir imkanlarının genişliyi, Azərbaycan Radiosu əhatə dairəsi və jurnalistikamızın bu sahəsində öz ənənələrini yaradaraq məktəbə çevrilmişdir.

Ümummilli lider Heydər Əliyevin respublikada hakimiyyətə hər iki gəlişi milli teleradionun inkişafı, onun dünya səviyyəsinə yüksəlməsi baxımından tarixi mərhələlər olmuşdur. Hər iki dövrdə efir jurnalistikanın maddi-texniki bazası müasirləşdirilmiş, peşəkarlıq səviyyəsi yüksəlmiş, cəmiyyət həyatında rolu və auditoriyaya təsiri əsaslı surətdə artmışdır.

Ulu öndərin Azərbaycana rəhbərlik etdiyi birinci dönəmdə ictimai-siyasi və mədəni həyata yeni texniki vasitələrlə daxil olan Azərbaycan Televiziyası təkcə xalqını keçmiş şərəfli tarixinin ən parlaq "Üçbucaq", "2 x 2", "Atlan", "Məhşər" və digər biri birindən daha baxımlı olan verilişləri, həmçinin yerli və xarici filmləri də maraqla qarşılanır, geniş ictimai rəy doğurur.

"AzTV xəbər" informasiya proqramının hər gün 7 dəfə Azərbaycan, 1 dəfə rus və 1 dəfə ingilis dillərində efirə gedən buraxılışları yalnız ölkədə deyil, xaricdə də sabit auditoriya qazanıb. Möhtəşəm zəfərlə başa çatan 44 günlük Vətən müharibəsində Azərbaycan Televiziyası və Radiosu xalqımızın və kənarda yaşayan milyonlarla tamaşaçının əsas informasiya mənbəyinə çevrildi.

Nə cür əks olunmasından asılı olmayaraq, televiziya və radionun mövcud media resursları arasında dominatlığı, onun öz əhatə dairəsindəki tamaşaçı və dinləyici auditoriyasının əsas informasiya mənbəyinə çevrilməsi inkarolunmazdır. Əlbəttə, bu üstünlük, formasından asılı olmayaraq media mühitində rəqabətin aradan qaldırılması deyil. Son illərdə cəmiyyətimizin ancaq etibarlı informasiya mənbəyinə deyil, həm də maarifçilik və əyləncə məkanına çevrilən Azərbaycan Televiziya və Radiosu daxili istehsalat prosesində məhz bu məqamları prioritet istiqamətə çevirib.

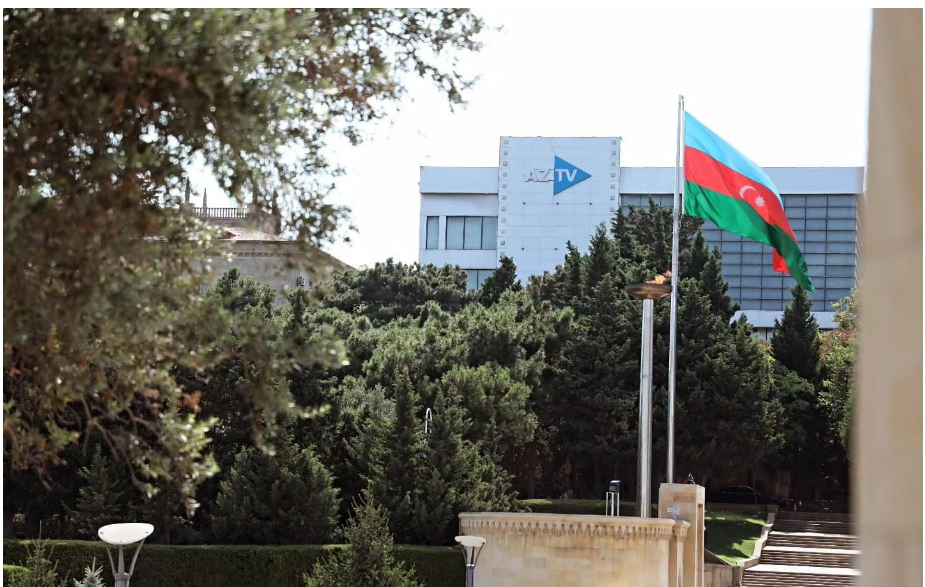

səhifələrinin təbliği ilə məşğul olmur, həm də mill-mənəvi dəyərlərimizin gəncliyin şüurunda həkk olunması missiyasını yerinə yetirirdi. Bu baxımdan Heydər Əliyev televiziyanın fəaliyyətinə xüsusi önəm verir, ilk növbədə, onun maddi-texniki bazasının möhkəmlənməsi, yayım arealının genişləndirilməsi üçün hər cür siyasi dəstək göstərirdi. Buna görə idi ki, 1985-ci ildə Azərbaycan Televiziyası texniki təchizatına, film istehsalı və müxtəlif proqramlarla Mərkəzi Televiziyadakı çıxışlarına görə SSRİ-də 4-cü yerə çıxmışdı.

Ümummilli lider ölkəmizdə ikinci dəfə siyasi hakimiyyətə gələndən sonra isə Azərbaycanda teleradio məkanını sürətlə müstəqil dövlətin tələbatına uyğunlaşdırdı. Bu amili nəzərdə tutan Heydər Əliyev televiziyanın xalqımızın həyatında oynadığı rolu nəzərdə tutaraq deyirdi: "Azərbaycan Televiziyası xalqımızın milli sərvətidir!".

Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə yeni inkişaf mərhələsi keçən qurumlardan biri də dövlət teleradiosu bazasında yenidən qurulan "Azərbaycan Televiziya və Radio Verilişləri" QSC olmuşdur. 2009-cu ildə yaradılan "İdman", 2011-ci ildə təsis olunan "Mədəniyyət" telekanallarının fəaliyyətinin, xüsusilə, son illərdə Azərbaycan Televiziyasında aparılan islahatların nəticəsidir ki, müxtəlif formatlarda və aktual mövzularda hazırlanan proqramlar tamaşaçıların maraqla qarşıladıqları verilişlərə çevrilib. Bunlarla bərabər, Azərbaycan Televiziyası media sektorunda yaranan tendensiyaları qorumaqla, onları konkret sosial-mədəni reallıqlar prizmasında əks etdirir.

– İctimai-siyasi proqramlar studiyasının hazırladığı, ölkəmizdə və kənarda baş verən aktual, ictimai-siyasi hadisələrin təhlil olunduğu "Həftə" proqramı, "Əsas məsələ" tok-şousu, "Hədəf" verilişi və digər yayım materialları təkcə informativ deyil, həm də maarifçilik yükü olan proqramlardır. "Telesəhər", "Obyektiv", "Sözümüz imzamızdır", "Döyüşçü", "Peşəkarlar", "Günə davam", "Görüş yeri", "Xalqın adamı", "Ekoetika", "Əlində biz", "Əsrin adamı", "Sözün düzü", "Çöl adamı", "Oralar", "Kinoman", "Texno xəbər", " 1 AZTV",

Xatırladaq ki, Azərbaycan Televiziyası 67 illik yolda zəngin təcrübəsi ilə zəngin məktəbə çevrilib və bu gün də ölkənin televizya məkanında aparıcı rol oynayır. Maddi-texniki bazasının zənginliyi, uzun illər formalaşan ən yaxşı ənənələr əsasında yetişən peşəkar yaradıcı heyəti ilə Azərbaycan Televiziyası yenə öndədir, "Ana televiziya" statusunu qoruyub saxlayır.

– Bunlarla bərabər, Azərbaycan Televiziyasının yayım siyasətini müəyyənləşdirən şəxslər "Bu gün qazanılan istənilən uğurlarla kifayətlənmək gələcək tənəzzülün başlanğıcıdır" – gerçəkliyini yaddan çıxarmırlar. Bütün televiziya proseslərinin internetləşdiyi indiki dövrdə televiziya və internet texnologiyalarının bir çox sahələrdə – həm televiziya məzmununun yaradılmasında, həm də tamaşaçıya çatdırılmasında bir-birinə nüfuz etməsi üçün xüsusi şərait yaradılır. Azərbaycan telekanallarının internet yayımının eksperimental mərhələdən keçməklə çox vacib kütləvi informasiya vasitələri seqmenti kimi meydana çıxması artıq adi qarşılanır. Yaxın gələcəkdə genişzolaqlı internet texnologiyalarının inkişafı qlobal şəbəkənin yayım keyfiyyəti ilə alternativ kanallar arasındakı sərhədləri siləcək. Bu, şübhəsiz ki, televiziya yayımının yeni inkişaf səviyyəsinə gətirib çıxaracaq və telaməkana yeni perspektivlər açacaq.

Media diskursunun diqqətəlayiq mövzularından birinə çevrilmiş konvergensiya indi müxtəlif kontekstlərdə - sənaye hadisəsi kimi, təşkilati və idarəetmə qərarlarının məcmusu kimi, jurnalist fəaliyyətinin yeni xüsusiyyəti, yeni medianın yaranması üçün ilkin şərt kimi nəzərdən keçirilir. Azərbaycan Televiziya və Radiosunda bu prinsip prioritet istiqamət elan edilib: "İnformasiya şəbəkənin inkişafı dəyişdikcə, məlumatın yenilənmə tezliyi, yayılma sahəsi və məzmun müxtəlifliyi qorunmalıdır".

Elməddin QULİYEV,
"Azərbaycan Televiziya və Radio Verilişləri" QSC-nin məsul işçisi